

17. Мельник В. А. Производство продукции водоплавающей птицы в мире и в Украине [Электронный ресурс] / Мельник В. А. // Для птицеводов. – 2013 р. – Режим доступа: <http://ptitcevod.ru/produkcijapitcevodstva/proizvodstvoprodukciivodoplavayushhej-pticy-v-mire-i-v-ukraine.html>.

18. Петров Ю. Сільськогосподарська водоплавна птиця в Україні [Електронний ресурс] / Ю. Петров // «Аграрний тиждень. Україна»: тез. докл. науч. – практ. конф., 9 лютого 2012 р. – Режим доступу: <http://agrokrajina.com.ua/animals/210-slskogospodarskavodoplavna-pticya-vukrayin.html>.

19. Тваринництво 1990 – 2013 рр. [Електронний ресурс] : / Державний комітет статистики України. – 2013 р. – Режим доступу: http://ukr-stat.org/uk/operativ/operativ2006/sq/sq_rik/sq_u/zp_u.html. – Тваринництво.

20. Roztalnyu A. Livestock farming in Central and Easteru Europe and Central Asia / A. Roztalnyu, A. Kuipers // Cattle husbandry in Easteru Europe and China. Wageningen Academic Publishers. – 2014. – P. 15 - 36.

21. Sen O. Current state and future outlook for development of the milk and beef sector in Ukraine / O. Sen, S. Ruban, A. Getya, Y. Nesterov // Cattle husbandry in Easteru Europe and China. Wageningen Academic Publishers. – 2014. – P. 169 - 180.

Стаття надійшла до редакції 14.09.2015

УДК 636.4.082.43

Халак В. І., завідувач лабораторією тваринництва, к. с.-г. н.

Державна установа Інститут сільського господарства степової зони НААН України

Луник Ю. М., доцент, к. с.-г. н. ©

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ РІЗНОЇ ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ

Досліджено показники власної продуктивності ремонтних свинок та відтворювальної здатності свиноматок, що перевіряються різної племінної цінності (метод VLUP, Інструкція з бонітування свиней), а також визначено критерії відбору високопродуктивних тварин.

Встановлено, що високими показниками продуктивності (багатоплідність – $12,1 \pm 0,11$ гол; маса гнізда у віці 60 днів – $202,4 \pm 1,95$ кг) характеризувалися свиноматки, у яких вік досягнення живої маси 100 кг становить $193,6 \pm 1,00$ днів, товщина шпигу на рівні 6-7 грудного хребця – $22,8 \pm 0,37$ мм, товщина шпигу на крижах – $17,8 \pm 0,28$ мм, товщина шпигу в середній точці спини – $18,9 \pm 0,34$ мм, довжина тулубу – $116,2 \pm 0,33$ см, індекс VLUP (материнська лінія) – $107,24 \pm 1,878$, індекс Л.Лаша у модифікації М.Д.Березовського – $39,76 \pm 0,258$, індекс О.Вангена – $23,69 \pm 0,116$ балів.

Максимальну кількість поросят до відлучення (99,0 %) виявлено у тварин з багатоплідністю $6,9 \pm 0,25$ поросят та індексом вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження $3,24 \pm 0,123$ балів.

Ключові слова: свині, порода, власна продуктивність, відтворювальна здатність, племінна цінність, мінливість, кореляційний зв'язок

УДК 636.4.082.43

Халак В. И., Луник Ю. М.

Государственное учреждение Институт сельского хозяйства степной зоны НААН Украины

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С. З. Гжицкого

ПРОДУКТИВНОСТЬ СВИНЕЙ РАЗНОЙ ПЛЕМЕННОЙ ЦЕННОСТИ

Исследованы показатели собственной продуктивности ремонтных свинок и

воспроизводительности свиноматок, которые проверяются, разной племенной ценности (метод BLUP, Инструкция по бонитировке свиней), а также определены критерии отбора высокопродуктивных животных.

Установлено, что высокими показателями продуктивности (многоплодие – $12,1 \pm 0,11$ гол, масса гнезда в возрасте 60 дней – $202,4 \pm 1,95$ кг) характеризовались свиноматки, у которых возраст достижения живой массы 100 кг составляет $193,6 \pm 1,00$ дней, толщина шпика на уровне 6–7 грудного позвонка – $22,8 \pm 0,37$ мм, толщина шпика на крестце – $17,8 \pm 0,28$ мм, толщина шпика в средней точке спины – $18,9 \pm 0,34$ мм, длина туловища – $116,2 \pm 0,33$ см, индекс BLUP (материнская линия) – $107,24 \pm 1,878$, индекс Л.Лаша в модификации Н.Д.Березовского – $39,76 \pm 0,258$, индекс А.Вангена – $23,69 \pm 0,116$ балла.

Максимальное количество поросят до отъема (99,0 %) выявлено у животных с многоплодием $6,9 \pm 0,25$ поросят и индексом выравненности гнезда свиноматки с живой массой поросят на дату их рождения $3,24 \pm 0,123$ балла.

Ключевые слова: свиньи, порода, собственная продуктивность, воспроизводственная способность, племенная ценность, изменчивость, корреляционная связь.

UDC 636.4.082.43

Khalak V. S., Lunnyk Y. M.

*Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies
named after S. Z. Gzhyskyj*

PERFORMANCE OF PIGS OF DIFFERENT BREEDING VALUES

The studied indicators of own consumption gilts and reproductive ability of sows that are being checked, different breeding values (BLUP method, Instruction of the boniteting of the pigs), and identified criteria the selection of highly productive animals.

Found that the high consumption values (prolificacy – $12,1 \pm 0,11$ head, weight of the nest at the age of 60 days – $202,4 \pm 1,95$ kg) was characterized by the sow, in which the age of reaching live weight 100 kg is $193,6 \pm 1,00$ days, backfat thickness at the level of 6–7 thoracic vertebrae to $22,8 \pm 0,37$ mm, backfat thickness at the sacrum at $17,8 \pm 0,28$ mm, backfat thickness at the midpoint of the back – $18,9 \pm 0,34$ mm, and the length of the body – USD $116,2 \pm 0,33$ sm, index BLUP (maternal line) – $107,24 \pm 1,878$, index L.Lash in modification N.D. Berezovsky – $39,76 \pm 0,258$, index of O. Wangen $23,69 \pm 0,116$ points.

The maximum number of pigs to weaning (99,0 %) was observed in animals with multiple pregnancy $6,9 \pm 0,25$ piglets and uniformity index of the nest sows with a live weight of piglets on their date of birth $3,24 \pm 0,123$ points.

Key words: pigs, breed, productivity, reproductive capacity, breeding value, variability, correlation.

Теоретичною основою для проведення досліджень є роботи вітчизняних (В. П. Коваленко [1], М. Д. Березовський [2], П. А. Ващенко [3], А. А. Гетья [4, 5], О. М. Церенюк [6]) та зарубіжних вчених (Busk H. [7], Terry C. A., Savell J. W., Resio H. A., Cross H. R. [8]).

Мета роботи – дослідити показники власної продуктивності ремонтних свинок великої білої породи та ознаки відтворювальної здатності свиноматок, що перевіряються різної племінної цінності, а також визначено критерії відбору високопродуктивних тварин за індексами BLUP, О. Вангена та Л. Лаша у модифікації М. Д. Березовського.

Матеріал і методи дослідження. Експериментальну частину досліджень проведено в умовах племінного репродуктора з розведення свиней великої білої

породи ТОВ «АФ «Дзержинець» та ПП «АФ «Борисфен» Дніпропетровської області. Об'єктом досліджень були ремонтні свинки та свиноматки, що перевіряються великої білої породи.

Оцінку ремонтних свинок за показниками власної продуктивності та свиноматок за ознаками відтворювальної здатності проводили з урахуванням наступних параметрів: вік досягнення живої маси 100 кг, товщина шпику на рівні 6–7 грудного хребця, мм; товщина шпику на крижах, мм; товщина шпику в середній точці спини між холкою та крижами, мм; довжина тулубу при вимірюванні товщини шпику, см; багатоплідність, гол; маса гнізда на дату відлучення, кг; збереженість,%. Вимірювання товщини шпику проводили приладом Ренсо Се (S/N 46080).

Індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, балів (1); індекси Л. Лаша в модифікації М.Д.Березовського (2) та О. Вангена (3) розраховували за наступними математичними моделями:

$$IBГ = \frac{n}{2,5 - \left(\frac{x_{max} - x_{min}}{\bar{X}}\right)}, \quad (1)$$

де: IBГ – індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, бали; n – багатоплідність, гол; x_{max} – жива маса найважчого у гнізді поросяти на дату народження, кг; x_{min} – жива маса найлегшого у гнізді поросяти на дату народження, кг; \bar{X} – середня жива маса поросяти у гнізді на дату народження (великоплідність свиноматки), кг [9];

$$I = n_0 + 2n_{60} + 35G, \quad (2)$$

де: I – індекс відтворювальних якостей свиноматки; n_0 – кількість поросят при народженні, гол; n_{60} – кількість поросят на дату відлучення, гол.; G – середньодобовий приріст поросят до відлучення, кг [2];

$$I = \frac{1}{\sigma_{СП}} \times СП + \frac{1}{\sigma_{ТШ}} \times ТШ, \quad (3)$$

де: СП – середньодобовий приріст живої маси за період за період вирощування від 2 – до 6 – місячного віку, кг; ТШ – товщина шпику на рівні 6–7 грудних хребців, мм; σ_{NI} – фенотипове стандартне відхилення середньодобового приросту живої маси за період з дня народження до віку досягнення живої маси 100 кг, г; $\sigma_{\partial\partial}$ – фенотипове стандартне відхилення середньодобового приросту товщини шпику, мм (цит. за [10]).

Оцінку тварин піддослідної групи за індексом BLUP проведено авторами та науковими співробітниками Інституту свинарства і АПВ НААН.

Розподіл тварин за класами проводили згідно вимог Інструкції з бонітування свиней [11]. Біометричну обробку результатів досліджень проводили за методикою Н. А. Плохинського [12]. Різницю між середніми арифметичними двох вибірових сукупностей вважали достовірною за умови $V > 0,90$, $V > 0,95$, $V > 0,99$, $V > 0,999$.

Результати досліджень. Аналіз результатів оцінки ремонтних свинок за показниками власної продуктивності свідчить, що тварини піддослідної групи досягають живої маси 100 кг за $192,9 \pm 0,84$ доби, товщина шпику на рівні 6–7 грудного хребця дорівнює $22,6 \pm 0,27$, товщина шпику на крижах – $17,1 \pm 0,22$, товщина шпику в середній точці спини між холкою та крижами – $18,6 \pm 0,25$ мм,

довжина тулубу при вимірюванні товщини шпику – $116,3 \pm 0,25$ см, індекс О. Вангена – $23,71 \pm 0,094$, індекс BLUP – $97,11 \pm 1,567$ балів (табл.1).

Багатоплідність свиноматок, що перевіряються, склала $10,6 \pm 0,15$ поросяти на один опорос, індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження – $5,32 \pm 0,094$ балів, маса гнізда на дату відлученні – $76,7 \pm 0,74$ кг, збереженість – 90,6 %, індекс Л. Лаша у модифікації М. Д. Березовського – $37,01 \pm 0,318$ балів.

Коефіцієнт мінливості ($C_v, \%$) показників власної продуктивності ремонтних свинок та ознак відтворювальної здатності свиноматок, що перевіряються коливався у межах від 2,96 (довжина тулубу при вимірюванні товщини шпику, см) до 23,50 % (індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, балів).

Таблиця 1

Показники власної продуктивності ремонтних свинок та ознак відтворювальної здатності свиноматок піддослідної групи, n= 177

Показники	Біометричні показники	
	$\bar{X} \pm Sx$	$C_v, \%$
вік досягнення живої маси 100 кг, діб	$192,9 \pm 0,84$	5,80
товщина шпику на рівні 6-7 грудного хребця, мм	$22,6 \pm 0,27$	16,42
товщина шпику на крижах, мм	$17,1 \pm 0,22$	16,97
товщина шпику в середній точці спини між холкою та крижами, мм	$18,6 \pm 0,25$	18,35
довжина тулубу при вимірюванні товщини шпику, см	$116,3 \pm 0,25$	2,96
багатоплідність, гол	$10,6 \pm 0,15$	19,91
індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, балів	$5,32 \pm 0,094$	23,50
маса гнізда на дату відлученні, кг	$76,7 \pm 0,74$	12,85
збереженість, %	90,6	
індекс Л.Лаша у модифікації М.Д.Березовського	$37,01 \pm 0,318$	11,44
індекс О.Вангена	$23,71 \pm 0,094$	5,28
індекс BLUP	$97,11 \pm 1,567$	21,23

Результати оцінки ремонтних свинок за показниками власної продуктивності та свиноматок, що перевіряються за ознаками відтворювальної здатності різної племінної цінності (Інструкція з бонітування свиней) наведено у таблиці 2.

Встановлено, що тварини класу «еліта» переважають ровесниць класу «позакласні» за багатоплідністю на 5,1 гол ($td=17,0$; $B>0,99$), масою гнізда на дату відлучення – 22,0 кг ($td=14,01$; $B>0,999$), індексом Л. Лаша у модифікації М. Д. Березовського – 10,91 балів ($td=22,26$; $B>0,999$) індексом BLUP (материнська лінія) – 33,74 балів ($td=8,87$; $B>0,999$).

Максимальним показником збереженості поросят до відлучення (98,8 %) та найбільш вирівняними гніздами за живою масою поросят на дату їх народження ($3,31 \pm 0,138$ балів) характеризувалися свиноматки з багатоплідністю $7,1 \pm 0,28$ поросяти на один опорос, масою гнізда на дату відлучення – $60,7 \pm 1,46$ кг, індексом Л. Лаша у модифікації М. Д. Березовського – $29,24 \pm 0,425$ балів та індексом BLUP – $73,58 \pm 3,263$ балів.

Певної закономірності щодо змін показників власної продуктивності ремонтних свинок та індексу О.Вангена, залежно від комплексного класу згідно Інструкції з бонітування свиней не встановлено.

Таблиця 2
Показники власної продуктивності ремонтних свинок та відтворювальної здатності свиноматок різної плеємної цінності (Інструкція з бонітування свиной)

Показник, одиниці виміру	Клас							
	елита		I		II		позакласні	
	$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %	$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %	$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %	$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %
п, гол	88		56		12		21	
вік досягнення живої маси 100 кг, діб	193,9±1,07	5,17	191,5±1,62	6,35	192,2±3,38	6,09	192,8±2,85	6,78
товщина шпигу на рівні 6-7 грудного хребця, мм	22,1±0,40	16,64	22,2±0,53	18,06	23,7±0,85	12,52	22,1±0,61	12,71
товщина шпигу на крижах, мм	17,8±0,31	16,38	17,2±0,43	18,76	18,4±0,74	13,98	18,2±0,64	16,12
товщина шпигу в середній точці спини між холкою та крижами, мм	18,8±0,35	17,89	18,1±0,52	21,58	20,1±0,85	14,62	18,3±0,45	11,36
довжина тулубу при вимірюванні товщини шпигу, см	116,1±0,35	2,89	116,9±0,51	3,30	114,5±0,58	1,76	116,4±0,65	2,57
багатоплідність, гол	12,2±0,11	9,12	10,1±0,11	8,37	8,0±0,50	21,98	7,1±0,28	18,32
індекс виривності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, балів	6,12±0,082	12,50	5,02±0,074	11,20	3,75±0,023	21,50	3,31±0,138	19,20
маса гнізда на дату відлучення, кг	82,7±0,60	6,90	74,8±1,05	10,57	69,2±1,85	9,26	60,7±1,46	11,04
збереженість, %	86,4		92,9		96,4		98,8	
індекс Л.Лаша у модифікації М.Д.Березовського	40,15±0,246	5,74	35,98±0,218	4,54	32,45±0,460	4,91	29,24±0,425	6,67
індекс О.Вангена	23,67±0,122	4,84	23,75±0,168	5,31	24,05±0,474	6,83	23,62±0,318	6,18
індекс BLUP (материнська лінія)	107,32±1,955	16,69	93,77±2,239	17,87	82,33±4,693	19,74	73,58±3,263	20,32

Таблиця 3
Показники власної продуктивності ремонтних свинок та відтворювальної здатності свиноматок різної племінної цінності (BLUP)

Показник, одиниці виміру	Клас, ($\bar{X} \pm 0,67\sigma$)					
	M+			M0		
	$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %		$\bar{X} \pm Sx$	Cv, %	
п, гол	33	108		36		
вік досягнення живої маси 100 кг, дб	190,0±1,55	4,69	193,3±1,11	194,4±1,92	5,94	
товщина шпикку на рівні 6-7 грудного хребця, мм	20,2±0,74	21,21	22,7±0,31	24,5±0,52	12,86	
товщина шпикку на крижах, мм	16,8±0,50	17,30	17,7±0,29	18,9±0,45	14,33	
товщина шпикку в середній точці спини між холкою та крижами, мм	16,7±0,65	22,42	18,7±0,31	20,0±0,46	13,89	
довжина тулубу при вимірюванні товщини шпикку, см	116,1±0,58	2,91	116,5±0,35	116,0±0,44	2,30	
багатоплідність, гол	12,5±0,24	11,14	10,8±0,14	8,2±0,36	26,46	
індекс вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження, балів	6,32±0,143	13,0	5,45±0,094	4,03±0,210	31,40	
маса гнізда на дату відлучення, кг	82,3±0,38	9,64	77,5±0,81	69,1±1,84	16,0	
збереженість, %	85,0	90,3		96,5		
індекс Л.Лаша у модифікації М.Д.Березовського	40,59±0,490	6,94	37,45±0,306	32,44±0,702	12,98	
індекс О.Вангена	23,32±0,206	5,07	23,71±0,118	24,09±0,214	5,33	
індекс BLUP (материнська лінія)	124,96±2,567	11,80	98,42±0,745	67,79±1,658	14,68	

Оцінка племінної цінності тварин піддослідної групи за індексом BLUP показала, що ремонтні свинки класу М+, порівняно з ровесницями класу М-, на 4,4 доби ($td=1,83$; $V>0,90$) раніше досягали живої маси 100 кг, а також характеризувалися меншими показниками товщини шпику на рівні 6. Максимальним показником збереженості поросят до відлучення (98,8 %) та найбільш вирівняними гніздами за живою масою поросят на дату їх народження ($3,31\pm 0,138$ балів) характеризувалися свиноматки з багатоплідністю $7,1\pm 0,28$ поросяти на один опорос, масою гнізда на дату відлучення – $60,7\pm 1,46$ кг, індексом Л. Лаша у модифікації М. Д. Березовського – $29,24\pm 0,425$ балів та індексом BLUP – $73,58\pm 3,263$ балів.

Певної закономірності щодо змін показників власної продуктивності ремонтних свинок та індексу О. Вангена, залежно від комплексного класу згідно Інструкції з бонітування свиней не встановлено.

Оцінка племінної цінності тварин піддослідної групи за індексом BLUP показала, що ремонтні свинки класу М+, порівняно з ровесницями класу М-, на 4,4 доби ($td=1,83$; $V>0,90$) раніше досягали живої маси 100 кг, а також характеризувалися меншими показниками товщини шпику на рівні 6-7 грудних хребців, на крижах та в середній точці спини на 4,3 ($td=4,73$; $V>0,999$), 2,1 ($td=3,13$; $V>0,999$) і 3,3 мм ($td=4,17$; $V>0,999$) (табл. 3).

7 грудних хребців, на крижах та в середній точці спини на 4,3 ($td=4,73$; $V>0,999$), 2,1 ($td=3,13$; $V>0,999$) і 3,3 мм ($td=4,17$; $V>0,999$) (табл. 3).

Різниця за багатоплідністю, масою гнізда на дату відлучення, індексом Л.Лаша у модифікації М.Д. Березовського та індексом BLUP між свиноматками протилежних класів розподілу (М+, М-) склала 4,3 поросяти на один опорос ($td=9,95$; $V>0,999$), 13,2 кг ($td=7,05$; $V>0,999$), 8,15 ($td=9,58$; $V>0,999$) та 57,17 балів ($td=18,74$; $V>0,999$) відповідно.

Мінімальне значення індексу вирівняності гнізда свиноматки за живою масою поросят на дату їх народження ($4,03\pm 0,210$ балів), максимальне значення індексу О. Вангена ($24,9\pm 0,214$ балів) та максимальну кількість поросят на дату відлучення (96,5 %) виявлено у тварин класу М- за індексом BLUP.

Висновки. З метою прискорення селекційного процесу та створення високопродуктивного стада свиней пропонуємо в умовах племінних заводів та репродукторів вести оцінку та відбір ремонтного молодняку за індексом О.Вангена та індексом BLUP.

До провідної групи свиноматок (багатоплідність $12,5\pm 0,24$ гол, маса гнізда на дату відлучення – $82,3\pm 0,38$ кг, індекс Л.Лаша у модифікації М. Д. Березовського – $40,59\pm 0,490$ балів) відбирати тварин, у яких індекс О.Вангена коливається у межах від 21,02 до 25,86, індекс BLUP – від 111,53 до 165,23 балів.

Література

1. Коваленко В. П. Методи оцінки генетичного потенціалу і контролю селекційних процесів в тваринництві / В. П. Коваленко, Т. І. Нежлукченко // Таврійський науковий вісник. – Херсон. – 2009. – Вип. 64. – С. 143–149.
2. Березовський Н. Д. Создание специализированных типов свиней методами внутрипородной селекции: дис. доктора с.-г. нау: 06.02.01 / Березовский Н. Д. – К., 1990. – 370 с.
3. Ващенко П. А. Визначення племінної цінності свиней різними методами // Вісник аграрної науки Причорномор'я – Випуск 1(52), Т.2. – Миколаїв, 2010. – С. 76–79.
4. Гетья А. А. Оцінка свиней за власною продуктивністю в умовах племінного господарства з використанням індексної селекції / А. А. Гетья, О. А. Чуб // Науковий вісник Львівської державної академії ветеринарної медицини імені С.З.Гжицького. –

2003. Т. 5 (№2). – Ч.4. – С. 9–12.

5. Гетья А. А. Залучення різних джерел інформації для підрахунку селекційної цінності тварин / А. А. Гетья // Праці Міжнародної науково-практичної конференції «Наука та практика – 2008». – Полтава. – 2008. С.64–65.

6. Перенюк О.М. Оцінка ефективності індексів материнської продуктивності свиней / О. М. Церенюк, А. І. Хватов, Т. А. Стрижак // Сучасні проблеми селекції, розведення та гігієни тварин. – Збірник наукових праць Вінницького НАУ. – Вінниця. 3 (42). – 2010. – С. 73–77.

7. Busk H. Measuring carcass quality on live pigs / World Rev. Anim. Prod. –1986. – 3:34-41.

8. Terry C. A., Savell J. W., Recio H. A., Cross H. R. Using ultrasound technology to predict porc carcass composition / J. Anim. Sci. – 1989. 67:1279–1284.

9. Патент 66551 Україна, МПК (2011.01) А 01К 67/02, А 61D 19/00.Спосіб визначення вирівняності гнізда свиноматок / Халак В. І.; заявник патенту Інститут тваринництва центральних районів УААН, власник патенту ДУ Інститут сільського господарства степової зони НААН. – № u 2011007148; заявл. 06.06.2011; опубл. 10.01.2012, Бюл. №1.

10. Племенное дело в свиноводстве / В. Г. Козловский, Ю. В. Лебедев, В. А. Медведев и др. – М. Колос, 1982. – 272 с.

11. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003. – 64 с.

12. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н. А. Плохинский. М., Колос, 1969. – 256 с.

Стаття надійшла до редакції 7.09.2015

УДК 636.2.083:547.315

Цуп В. І., к. с.-г. н., старший науковий співробітник,

Тихонова Б. Є., молодший науковий співробітник[©]

Тернопільська дослідна станція Інституту ветеринарної медицини НААН України

Федорович В. С., доцент

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

ВИКОРИСТАННЯ ЕХІНАЦЕЇ ПУРПУРОВОЇ У СКЛАДІ МІНЕРАЛЬНО-ВІТАМІННОГО ПРЕМІКСУ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ

У статті представлено результати дослідження ефективності згодовування телятам до 6-місячного віку муки ехінацеї пурпурової у складі мінерально-вітамінного фітопреміксу. Вивчали вплив фітопреміксу на енергію росту телят та зменшення їх захворюваності. Встановлено, що згодовування мінерально-вітамінного преміксу забезпечило збільшення середньодобових приростів телят на 10,1% порівняно з контролем. Включення до складу преміксу муки ехінацеї пурпурової збільшило інтенсивність росту тварин на 6%. За рахунок використання фітопреміксу інтенсивність росту телят збільшилась на 16%. Використання фітопреміксу покращило показники неспецифічної резистентності та імунологічної реактивності крові телят, зменшило захворюваність тварин.

Ключові слова: *фітопремікс, ехінацея пурпурова, телята, інтенсивність росту, жива маса, резистентність.*